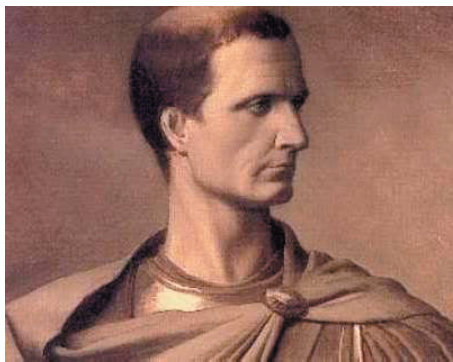

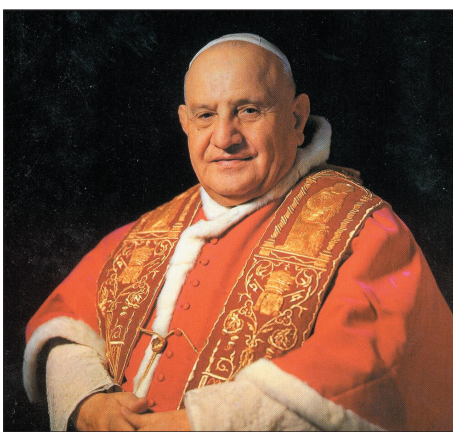
Военната авиация започва с италиански и български имена

Стр. 3

Флавий Аеций Последният голям римлянин

Стр. 5

Йоан XXIII - "Българският Папа"

Стр. 6

Улпия Ескус Римският античен град по течението на Дунава

Малко, прекалено малко знаем за историята по нашите земи, за красивите градчета, храмове, крепости и базилики, построени от уникални майстори и архитекти. Едно от тези невероятни места е Улпия Ескус, което се намира в близост до село Гиген, област Плевен. Днес селището наброява 1900 души. Намира се в община Гулянци недалеч от селата Крушовене, Брест, Загражден. Античната крепост Улпия Ескус е основана, както Никополис Ад Иструм непосредствено след победата над даките. Появява се след активна строителна дейност в периода 98-117 г. след Христа. Построен е по заповед на император Марк Улпий Траян, чиято колона за победата над даките и до днес се издига в центъра на Рим. Първоначално тази крепост, намираща се днес непосредствено до река Дунав в Северна България, възниква като римски военен

лагер, след което се разраства до добре планиран град с римски архитектурен план и прави улици. След славната победа над даките Ескус изживява разцвет си между II и III век като тогава се устройва и разширява централната част. От правоъгълната планировка става ясно, че градчето изключително се доближава до тези в Италия. И днес по развалините личат добре устроени застлани с камени плочи улици, храмове, канализация, бани, както и голяма гражданска базилика. Общата територия на Улпия Ескус е около 280 декара заедно с военните фортификации на града. Към края на VI век градът е разрушен от авари, а между X и XIV век съществува като достроено селище над античните останки като това са първоначално византийски, а после български сгради и крепостни стени.

Първи археологически разкопки са извършени през 1904-1905 година, а след това през 1947-1951 г., по време на социалистическата власт.

Открити са фрагменти от мозайки от Менандровата комедия „Ахейци“, комплекс от храмове, капители, храмови останки от светилища на Юпитер, Юнона, Минерва и някои привнесени в римския пантеон тракийски и дакийски символи. Разкрита е голяма базилика, добре устроени римски бани и обществена сграда. От състуденти

археолози и иманяри любители от с. Гулянци и гр. Плевен съм чувал или съм виждал монети от различни императори (най-често срещните са на Константин), свещи за осветление, части от снаряжение, позлатени и сребърни дамски обеци и други накити, останки от въоръжение, също копчета от предпазител за ризница „Лорика сигментата“, изработени от оловна сплав. Виждал съм и статуетки на богиня Атина Палада и бог Аполон. Днес антики от Улпия Ескус се съхраняват в Регионалния исторически музей в Плевен. От 2011 година Улпия Ескус е обявена за археологически резерват от национално значение.

Теодор Тодоров

За първи път в Рим ще гостува ансамбълът на "Мистерията на българските гласове" с диригент професор Дора Христова, който отдавна е една от емблемите на българската национална идентичност. На 20 декември 2014 г. от 20,30 ч. в Aula Magna Sapienza, намираща се на p.le Aldo Moro, 5 (за информация 06/3610051/2- www.concertiuc.it - www.pointticket.it).

Хорът е изнесъл повече от 1250 концерта в едни от най-престижните концертни зали на Европа, Азия, Америка и Африка. През 1990 година хорът е удостоен с голямата американска награда за музика "Грами", два пъти е носител на наградата "Кристална лира", номиниран е от Международната федерация на хорове за културен посланик в страните от Европейския съюз. "Мистерията на българските гласове" има съвместни проекти с американския квартет "Кронос", Ванеса Мей, Боби Макферин и Кристофър Тин.

Мистерията на българските гласове в Рим

28 Декември от 10 ч. - Туристическа обиколка по улица Апия Антика и посещение на гробницата, в която е открит образът на тракийския Орфей.

За информация: scuolabulgara@mail.com

Азбуки

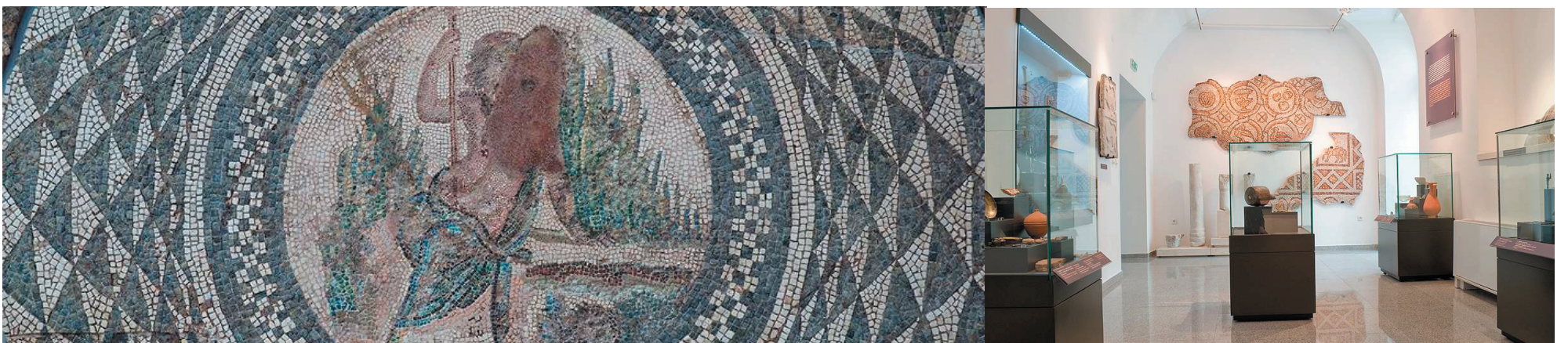
Българските асоциации от “Ботуша” кипят от дейности и срещи Българското Неделно Училище “Пею Яворов” в Милано на посещение в “Ла Скала”

В късните сутрешни часове на 16 Ноември в Музея към театъра “Ла Скала” в Милано се чуваше само българска реч. На посещение в музея имаше около 60 българи. Културното мероприятие беше организирано от Асоциацията за Българска култура в Милано с любезното съдействие на Българското консулство в Милано.

Децата от Българското неделно училище “Пею Яворов” имаха възможност да посетят музея и да видят прочутия театър, на сцената на която са се изявявали музикални величия. Генералният Консул Росен Руфев, който встъпи в длъжност на този пост преди няколко месеца, е предразположен към българската общност в Милано, която познава от предишния мандат и демонстрира готовност за помощ на училището и асоциацията. С пожеланието за бъдещи събития от културно естество и нескрити приятелски чувства показахме за сетен присъствието на българите, този път обединени около Асоциацията и Консулството.

Филипополис, градът на Филип Велики Българският Посланик в Рим с интервю за Пловдив по радио РАИ

Посланикът на България в Италия Марин Райков даде интервю за италианското Радио РАИ 1 относно избора на Пловдив за Европейска столица на културата през 2019 година. Публикуваме интервюто с малки съкращения:

-Защо наричат Пловдив българската Флоренция?

-Древният Филипополис, градът на Филип Велики, вторият по големина град в България притежава наистина внушителна история. Кръстопът на различни народи още от древността, градът достига най-големия си блясък, когато става столица на римската провинция Тракия с над сто хиляди жители. Към тази епоха се отнасят и най-забележителни паметници - идеално съхранен театър с капацитет от 7000 места, който и до днес е сцена на различни представления, на които могат да се наслаждават жителите и гостите на града, стадион с 30 000 места, многобройни базилики и акведукти.

През последните години бе реализиран мащабен проект за консервация и реставрация на римското архитектурно

наследство - достатъчно е да споменем експозицията от раннохристиянски мозайки, разположени на площ от над 2000 квадратни метра, намерени в епископската базилика. Пловдив винаги е носил духа на срещата между запада и изтока и наскоро бе нареден от престижния пътеводител “Лоунли планет” сред десетте дестинации за 2015 година пред градове като Виена, Торонто и Шанхай.

- Какви ползи ще донесе на Пловдив това да бъде европейска столица на културата през 2019 година? Имате ли общи проекти с италианския град Матера?

- Културното наследство на Пловдив, но и като цяло това на България, е за съжаление все още малко познато в Европа. За нас да бъдем първа Европейска столица на културата е шанс да разкрием своя потенциал.

Разбира се, че съревнователната фаза Пловдив разви проекти с всички градове-кандидати от Италия.

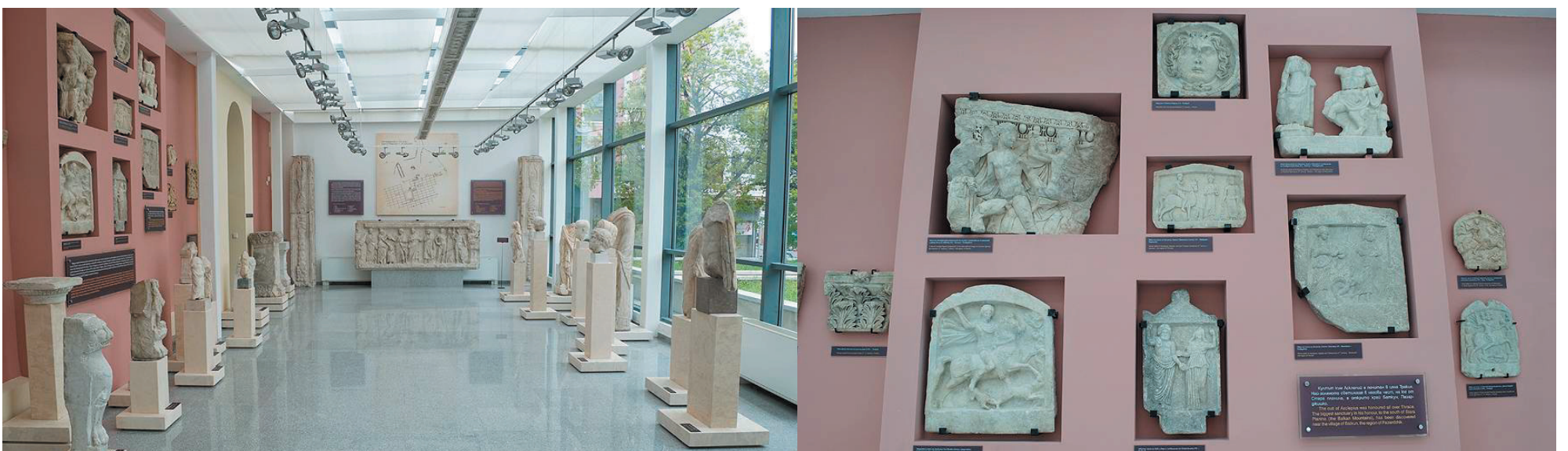
Истинската работа с Матера започва сега и аз знам, че на кмета на града предстои да посети Пловдив до края на месец декември, за да развие допълнително проектите, обединяващи двете кандидатури.

- Италия е третият икономически партньор на България. Кои са основните отрасли в това отношение?

- Само в Пловдивска област италианският бизнес е създал над 7000 нови работни места, благодарение на представителството на Конфиндустрия.

Този факт превръща Италия в един от стратегическите партньори, главно по отношение на сектори като земеделие, винопроизводство, текстилна промишленост и обзавеждане. За съжаление все още няма мащабни промишлени проекти, приоритет засега на немски, американски и френски фирми.

Пловдив медиа

Военната авиация започва с италиански и български имена

За първите бомбардировки в света

Интересен факт от българската и италианска история е първата бомбардировка в света, подписана от нашите две държави. В рамките на една година италианците и българите се оказват съюзници в едно противоборство, макар в рамките на два различни конфликта с турците. През 1911 г. Италия започва успешна война срещу Турция, като по това време води бойни действия в Средиземно море, Северна Африка, Додокинезите с прилежащия остров Родос, а впоследствие Албания е официално освободена от турците и става най-младата държава в Европа. По същото време България се стяга за война, която започва през есента на 1912 г., а имаме повод на гордост и примери, свързващи нашите два народа в едно блестящо новаторство и находчивост.

Към 1912 г., българската и италианската армии са оборудвали своя авиация. Само три години по-късно водещите сили в света започват конфликт, в който вкарват този нов вид техника в бой. На 1 ноември 1911 г. италианският младши лейтенант Джулио Гавоти извършва първата в света авиационна бомбардировка на териториите владени от турците в Триполитания. Нанесеният удар има най-вече морален ефект, тъй като дори турските офицери изпадат в паника и се покриват. Те са изненадани от новото оръжие, като то е повод и на самовнушение сред неграмотният аскер и някакви илюзорни представи за отмъщение от Аллах.

Успешната война, която води Италия през септември 1911 г. предначертава пред Балканските страни възможността от сдружение за една обща антиурска офанзива. Турците са обезпокоени и обезсърчени именно поради последвалия сблъсък с италианците, където техническото превъзходство им нанася тежък морален ущърб. По ирония на съдбата или поради факта, че наши командири отдавна се обучават и в

Италия, тази иновация в лицето на авиацията е внесена и в българската армия. На 16 октомври 1912 г. първи разузнавателен полет със самолет „Албатрос Ф-2“ е извършен от Радул Милков в района на Одрин. По това време българите оборудват свое бойно звено от самолети и дори няколко балона за разузнаване, каквито никога сила на Балканите няма. Вижда се конкретно италианско участие, тъй като ние веднага почерпваме опит от тези новатори във военното дело. Първата бомбардировка във войната с турците през 1912 г. извършва от италианския доброволец Джовани Сабели и наблюдателя Васил Златаров със самолет „Блерйо 11“, като това е и възможност българите да се обучават от опитен италиански инструктор. Дни по-късно в района на Одрин българите Радул Милков и Продан Таракчиев извършват нови бомбардировки и разузнавания, като това действа на турците деморализиращо.

На 12-13 март 1913 г. българите превземат Одрин с пристъп, като крепостта е превзета въпреки перфектната си отбранителна система. По същото време държация гарнизон от 104 000 турци Шукри паша капитулира и дава сабята си на българите. Само 34 години след освобождението си от турците със страховит блясък в очите и „манлихера“ в ръка, българите превземат една по една позициите на огромната военна машина на турците и я поставят на колене, за тези героични дни са написани томове и се разказват легенди. Това е пръв пример за конкретни военни изяви на италианци и българи и то във война срещу един вековен общ противник. Нещо повече, това е пръв пример за сътрудничество и привнасяне на иновативни военни технологии и стратегии подчинени за нуждите на войната. На такава находчивост биха се възхитили както Наполеон, така и Клаузевиц, Суворов и Жуков!

Теодор Тодоров

За водача на българските „червени ризи“

Капитан Петко Войвода и българските гарибалдийци

Една от най-ярките личности в българската история на национално – освободителното движение – Капитан Петко Войвода, заема важно място и в панорамата на революционните комитети на Европа. На 2 декември 2004 г. на хълма Джаниколо в Рим се открива бюста-памятник на Капитана, дело на проф. Валентин Старчев. Поводът е 160-годишнината от рождението на Войводата.

Роден в родопско село Доганхисар на 18 декември 1844 година, още седемнадесет годишен той става хайдутин и посвещава живота си на освобождението на Тракия. Природно надарен, с голям ум, здрав разсъдък и силна памет, обхожда Тракия и Македония, Гърция, Крит, Италия и Франция, Египет и Русия, където обогатява своите познания и мироглед.

В началото на 1866 г. Петко войвода посещава Италия, за да се срещне с Джузепе Гарибалди, който оценява високите качества му на революционер и го поставя начело на около 300 души гарибалдийци. Така се ражда прочутата гарибалдийска дружина, съставена от 220 италианци и 67 българи, която участва в Критското въстание. Обогатен от опита на гръцкото и италианско революционно движение, в Капитан Петко войвода назрява идеята за нещо по-голямо, за обща борба на поробените народи в Турската империя.

Като участник в гръцкото освободително движение, заедно с гръцки патриоти издават апел на гръцки и български, в който канят поробените балкански народи да се вдигнат на обща борба срещу турската тирания. Той с готовност са отзовава на поканата на гръцкия революционен комитет в Атина да се бори за свободата и на гръцкия народ. С чета гарибалдийци геройски се сражава за свободата на гръцкия народ в критското въстание през 1868 година. Тук за първи път му е присвоено званието „Капитан“.

С 200-300 четници Капитан Петко Войвода успява да разбие и да отхвърли извън демаркационната линия четири хилядната башибозушка банда на Сенклер и да запази територията, определена от Берлинския договор в дълбочина от 56 км до идването на руските войски. Така четата на Капитан Петко войвода осуетява намеренията на сенклеристите да присъединят тези земи към Турция.

Капитан Петко Войвода е безспорно една изключителна историческа личност, чийто идеали за свобода, братство и равенство, са в основата на неговия живот. Бори се за освобождението на поробените си братя, води борба срещу диктаторския режим на Стефан Стамболов и умира като мъченик.

На хълма на гарибалдийците се намира и мраморна паметната плоча, на която е издълбан надпис: „От признателна Италия в памет на българските гарибалдийци, които със саможертва и героизъм се сражаваха за свободата, обединението и независимостта на Италия“.

Дълбоки корени

Борис I между Православието и Католицизма

Византийският император и кръстеният от него български княз

През IX век княз Борис приема от византийския император кръщелното име Михаил. По това време България се намира в един труден момент на безизходица. Заплашена е от византийско нахлуване около 863-864 г., в период на природни катаклизми, суша, болести и земетресения. Като капак на всичко можем да прибавим и вътрешен граждански конфликт свързан с основните боилски родове, поддържащи старите „езически“ прабългарски и славянски култове. Тук е място да прибавя, че в българските земи се появява нетрадиционна апокрифна литература, еврейски и мюсюлмански религиозни книги. Всички тези факти показват, че затрудненото положение в България, а покръстителят и Константинопол крият користни планове свързани с възможностите за покоряването на старите византийски владения на юг от Дунав и отвъд него в Мала Влахия. Литургиите на гръцките духовници и техните книги остават неразбираеми за голяма част от народа ни, дори за аристократите и духовниците. За да избегне покушение Борис е принуден да приеме дори православието „в тъмна нощ“, опасавайки се от отмъщение на поддържащата старите култове аристокрация от ичергубоили, колобъри и други боилади. Така още след акта на покръстването ни, той търси връзка с единствената възможна връзка с папството в Рим, тъй като негова главна цел е да увеличи паството си и в България, но не цели обсебване на самата българска държава. Това показва възможност към Плисковският двор да търси близост именно с Рим за осъществяване на една „уния“ и преминаване под нейн диоцез. По това време в България трудно е правена разлика между двете течения християнство, а и едното все още не е наричано католицизъм. Периода на тези тенденции почти съвпада с мисиите на братята Кирил и Методий, с отсядането им в Рим в манастира Света Праседе в периода 867-869 г., както и с възвеличаване образите на самите славянски първоучители, които увеличават престижа си, носейки част от мощите на Свети Клементе открити по време на хазарските им мисии в Крим.

При Борис I е налице една неразбираемост към титулатурата на религиозните институции, той все пак е владетел, който се откъсва от старите степни култове към Тангра, Перун, Дажбог, Сварог и другите славяно-български езически ритуали. Целта на двора в Плиска е да укрепят страната като я направи по близка с Рим, но и да я откъсне от пагубното влияние на византийците. От друга страна България цели легитимност в междудържавните договори и да бъде приета в средновековния европейски свят. До 863-864 г. тя е единствената средновековна държава, която все още не е приела християнството, а според някои автори процесите продължават дори до 867-869 година.

В двора на цар Борис I Михаил целят да има ако не „свой Патриарх, то поне Архиепископ“. От Константинопол отдавна парират тези искания и прозира целта им да обсебят постепенно България по всевъзможен начин. На 13 ноември 866 г. българска мисия дошла наскоро в Рим потегля към българските земи, придружена от епископите Фромоза Порутенски и Павел Популонски и известен брой латински свещеници с църковна утвар и богослужбни латински книги. Няма спор, че Борис I възнамерява да излезе от сферата на влияние на Византия затова посреща радушно пратениците от Рим и с много дарове. Много от тях започват работа на места освободени от гръцките духовници. Не знаем дали обаче това не е криело и заплаха за България, защото в момента на тази мисия народа е бил вече доста беден след приключилата наскоро гражданска война. Междувременно Византия разполагала с мощен потенциал и човешки ресурс, разчитащ на възможностите на три континента. Едва след около двадесетина години синът на княза – Симеон I Велики показва, че България може да се активизира и да побеждава ромеите, като я издига до мощна регионална сила.

Теодор Тодоров

Княгиня Мария Луиза

Вероизповедание в замяна на мир

Княгиня Мария Луиза е първата българска княгиня известна с това, че е жена на наш монарх. По ирония на съдбата на нея днес много площади и улици носят нейното име, но малко хора се замислят колко е кратък животът ѝ. Тя умира на 29 години при раждането на четвъртото си дете княгиня Надежда фон Вюртенбург през 1898 г.

Мария Луиза Бурбон Пармска произлизаща от аристократичен род има още 15 имена, които говорят не само за съвременна връзка с италианските благороднически среди, но и за стара връзка с френския, белгийския и някой от старите италиански родове. Бащата

е Роберто I, който от първата си жена има 11 деца, а майката на нашата княгиня е Мария Пия Бурбонска – принцеса на Двете Сицилии, поне до революцията на Гарибалди и Мацини. Тя умира при раждането на едно от последните си деца. Мария Луиза е първата дъщеря на семейството. От втори брак Роберто I има още 12 деца.

На 8 април 1893 г. Мария Луиза се жени за новоизбрания княз на българите Фердинанд I Кобурготски, като сватбената церемония е в италианското градче Пианоре. През 1895 г. има противоречие за канона на църквата, тъй като по законите на конституцията на България

българският владетел може да се ожени само за православна. Според Търновската конституция и всеки следващ владетел задължително трябва да е от православна религия.

През 1894 г. се ражда бъдещият цар Борис I, който е първо дете от този брак. След него се ражда Кирил Преславски (1895), княгиня Евдокия (1898) и злополучната Надежда, при чието раждане почива и жената на българския княз, а по-късно цар.

Българската княгиня трудно приема факта, че през 1896 г. руснаците налагат у нас бъдещия монарх да приеме православието.

Имало едно време

Флавий Аеций “последният голям римлянин” Римският консул, роден в Дуросторум

През 1895 г. Ватикана отказва съдействие за този брак, като антикатолически и против нейните канони. Намесват се обаче и политиците. У нас единодушно е прието цар Фердинанд да приеме православието, а после и първородния му син цар Борис, който става по-късно наш монарх. Подобен казус има и през 1930 г., когато в Сан Росоре се урежда брака на Борис и италианката Джована. През 1895 г. обаче е налице натиск от страна на българските политици и народното събрание. От Русия съдействат за уреждане на православия проблем и при церемонията участва и граф Голенищев-Кутозов и това е и причина да се подобрят отношенията със Санкт Петербург след влошаване в стамболовите времена. За жалост Мария Луиза не става царица, защото умира при последното си раждане през 1898 година, макар дъщеря ѝ да оцелява. Българската държава провъзгласява независимостта си на 22 септември 1908 г. и пак не без съдействието на Русия и Австро-Унгария. Този път, само от осем месеца българският монарх споделя брачното ложе с втора жена Елеонора фон Ройс Кьостриц, а тя е титулувана церица на Царство България. Оказва се обаче, че и с този брак Фердинанд няма късмет и тя почива след боледуване през 1917 година. Известни са и жаждата за слава и нетрадиционната сексуална ориентация на този цар. Той тласка България и към две национални катастрофи, докато живее в имението си Кобург до 1948 г., осигурен с лична пенсия от Хитлер. По-късно с името Мария Луиза е наречена едно от децата на Борис и Джована, а след 1944 г. тя напуска родината ни със семейството по обясними причини

на власт идват комунистите. Княгиня Мария Луиза е погребана в католическата катедрала Св. Лудвиг в Пловдив. Ранната и кончина запазва уважението на народа към нея. Въпреки редица последвали паметни събития, тя остава неопорочена от историческите събития. През живота си тя развива обществена и политическа дейност в изгода на България, а в свитата ѝ от 6 придворни е и нейният учител по български език.

Твърде слабо познаваме историята на нашите земи преди идването на прабългарите и рядко се говори за периода, когато днешните български територии са били част от голямата Римска империя. По нашите пътища са прашили нозете си императори като Адриан и Траян, славни римски военачалници са водили своите трупи из пищните местности на Мизия, Скития и Тракия.

Аеций е пълководецът, победил Атила в битката при Каталунските поля през 451 г.

И както казва готския историк Йорданес - Флавий е „кален във военните дела, сякаш роден за Римската империя.”

Флавий Аеций, роден около 395 г. в Дуросторум (днешна Силистра) в провинция Долна Мизия, е син на Флавий Гауденций от местен знатен род, началник на конницата (magister equitum). В един античен текст се казва, че Аеций „бил среден на ръст, силен, добре сложен, не бил нито слаб, нито дебел; бодър, пълен със сили, стремителен ездач, изкусен в стрелбата с лък, неуморен в мятането на копие, много способен воин и прославен в изкуството да сключва мир. В него няма нито капка лакомия, нито малка алчност, по природа бил добър, не позволявал на глупави съветници да го отклоняват от взетото решение; търпеливо понасял обиди, бил трудолюбив, не се боял от опасностите и много леко понасял глад, жажда и безсънни нощи”

Семейството на Гауденций се ползва с влияние в Рим, както и неговата съпруга, която също била от богато италианско семейство. Още като момче Аеций е вече телохранител на римския император Хонорий, но след убийството на предводителя на войската на вестготите Стилихон при сключване на мирното споразумение, римляните е трябвало да платят дан и да разменят с вестготите знатни заложици. Сред тях е бил

и Флавий Аеций, който прекарва 3 години като заложник при вестготите, а след това при хуните.

Няколко години по-късно Аеций встъпва в брак с дъщерята на знатния гот Карпилион, от която има син, който също се казва Карпилион и успява да достигне до поста префект на императорската гвардия. След като умира император Хонорий през 423 г., началника на канцеларията на Йоан, извиква Аеций в Равена и го назначава за охрана в своя дворец. Там през 440 г. му се ражда неговия син Гауденций, който по-късно ще встъпи в брак с дъщерята на западноримския император Валентиниан III.

Аеций оглавява имперската армия през 429 г., след като Рим е разграбена от вестготите. Четвърт век Аеций удачно отбива набезите на варварите в западната Римска Империя. Той е не само един умел военачалник, но и практически управник на империята, имайки предвид слабия характер на император Валентиниан III. Същият този слаб император убива своя най-добър пълководец и дипломат Аеций през 454. Подозрителният император извиква на 21 септември пълководеца в двореца, за да му докладва за събирането на данъците и след това неочаквано го напада с меч в ръка. След като императора убива Аеций с помощта на Ираклий, той пита един човек “Не е ли истина, че смъртта на Аеций е прекрасно изпълнена?”, а човека отговорил “Прекрасно или не, не знам. Но знам, че вие с лявата си ръка отрязахте своята дясна”. Две десетилетия по-късно пада и самата Римска империя. Не след дълго историците ще оценят ролята и заслугите на Аеций в запазването на империята. За него казват: “Така загина Аеций, най-войнствения мъж всял ужас в могъщия Атила, а заедно с него падна и Западната империя и държавата, и повече не можаха да се възстановят”.

ВН:П43

Духовни двери

Йоан ХХІІІ - "българският" Папа

Човекът, който покори всички с добротата си

„Всеки ден в молитвите си се сецам [...] за обичната България. В тези минути включвам наистина всичко и помня най-скъпите хора, които срещнах на моя път. .. Моля се за всички, за живи и умрели, за сегашното и за бъдещето на скъпата страна, където можах да позная много и много добри хора, както между католиците, така и между православните”.

„Отидох да се сбогувам с цар Борис и царица Йоанна и всеки от тях ме задържа повече от час. А вечерта преди заминаване настояха да ги посетя за обяд [...] във вилата им във Врана. Това бе последната ми вечер в България – незабравима, наистина! [...] Царят ми подари свой портрет със сребърна рамка, един хубав кръст от Атон, който някакъв архимандрит му дал за спомен докато бил още принц и отличие с най-висока степен, както се прави с височайши особи. Всички тези жестове разкриват благородното му отношение към мен и това на царицата, която, като всяка жена, се просълзи; тя бе пълна с благи думи за мен. Другите българи също проявиха голяма добронамереност: всички, без изключения. Когато отпътувах [...] валише сняг, а сцената, която се разыгра на гарата пред очите ми бе завладяваща, трогателна. Но стига толкова: напуснах България с радостно сърце, че съм дал 10 години от живота си за благо на тези души“.

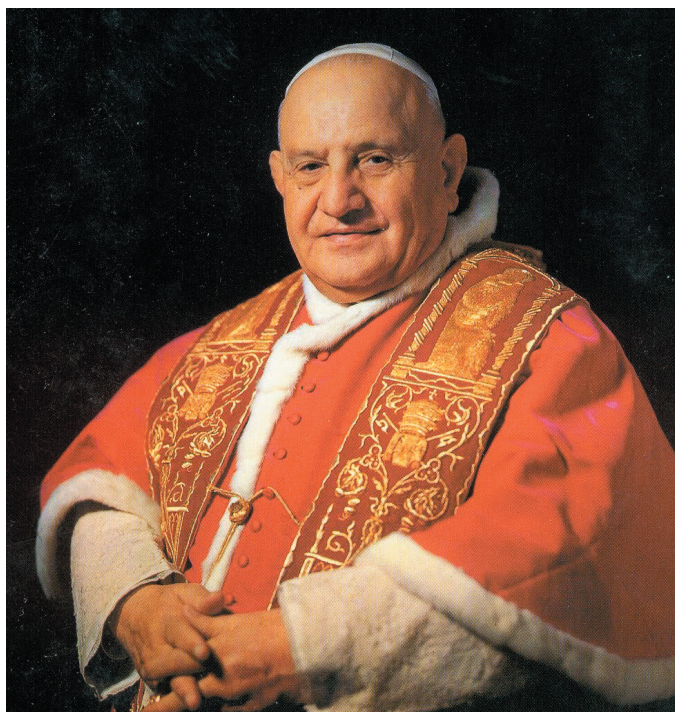
На 3 юни 1963 склапя очи Папа Йоан ХХІІІ, който през петте години на своя кратък понтификат внесе изключителни новости за Църквата и света. Преди всичко със свикването на Втория Ватикански събор, известен от него на 25 януари 1959 и тържествено открит на 11 октомври 1962. С него Папа Ронкали, по родното му име Анджело Ронкали, започна реформите в Църквата, според новото време, и даде нов устрем на мисионерството с убеждението че Църквата трябва да се срещне с културите и религиите на различните народи без да ги променя или абсорбира.

Поема управлението на Църквата в епохата на „студената война“ между западните демокрации и съветския блок и със своята твърда позиция и енергични действия дава огромен принос за предотвратяването на „неизбежния“ сблъсък между тях. Плод на неговата доктрина на мира са базисни за съвременната Църква документи, като енцикликите Mater e magistra и Pacem in terris в които посочва задачите и дълга на Католическата църква в съвременния свят. Това са нови „маршрути“ на Църквата в социалната и политическата сфери, които имат за цел да укрепят мирното съжителство между различните народи, форми на държавно управление и етнически групи. Йоан ХХІІІ не само твърди, че това „трябва“ да се осъществи, а е убеден че „може“ да се реализира.

Огромната популярност с която е заобиколен още приживе е плод на неговото умение да общува и дава надежда на всички. Затова е наричан още „Добрият Папа“, заради неговата човечност, откровеност и простота с които завладява сърцата на всички. Познат е и като папата на диалога, успял да заговори на хората отвъд желязната завеса в Източна Европа, както и да бъде в пряк контакт с политиците на своето време, като Хрушчов, Кенеди, Шарл

Де Гол, търсейки да хармонизира и уравни Источка, Запада и Третия свят. Името му се свързва и с новия имидж на Свети Петровия приемник, който излиза от строгите рамки на протокола, йерархията и аристократизма в Църквата и „слиза“ сред обикновените хора в градове, села, болници и затвори.

Пътят на славата на този великан на папството и в световната история започва от малкото селище Сото ил Монте край Бергамо в Северна Италия, където се ражда на 5 ноември 1881. Единадесет годишен постъпва в нисшата семинария в Бергамо, а на 10 август 1904 полага свещенически обети. В продължение на десет години той вече е секретар на епископа на Бергамо, а през 1914 участва в Първата световна война, първо като санитар, а после като капелан. В края на военния конфликт започва служба в Пропаганда фиде, ватиканското ведомство за мисиите.

Папа Пий ХІ го ръкополага за епископ и го изпраща на дипломатически мисии първо в България, а после в Турция до 1944, когато Папа Пий ХІІ го назначава апостолически нунций във Франция. Девет години по-късно той вече е патриарх на Венеция до 28 октомври 1958, когато бива избран за Папа.

Десетгодишният му престой в България оказва огромно значение за оформянето му като личност и духовник. От април 1925 до 1934 монс. Ронкали е папски представител в България, първо като апостолически визитатор, а от ноември 1931 като апостолически делегат. Анджело Ронкали идва момент на политическо

напрежение в страната, атентати и влошаване на положението на католическата общност. За тези десет години обаче, той успява да даде силен тласък в пастирската и духовна дейност на Църквата и да обикне България. Това потвърждава в първото си великденско послание вече като Папа Йоан ХХІІІ в което казва, че годините преминали в България са най-силните в духовната му мисия: „Винаги си спомням с живо чувство за онзи добър, работен и честен народ с неговата хубава столица София, която ми напомня старата Сердика от първите християнски векове и славната българска история...Всичките ми познанства с хора и семейства са живи в сърцето ми и във всекидневната ми молитва”.

С неговото идване бе открито първото официално представителство в София, прераснало през 1991 в Апостолическа нунциатура, която се помещава на ул. 11 Август,6, закупена по онова време лично от монс. Ронкали. Учредява и организира Апостолическата екзархия, която днес влиза в Междуобредната Епископска конференция, чийто председател е апостолическият екзарх Христо Пройков.

Ще запомним монс. Ронкали с хуманитарната помощ към българския народ: създава т.н. „папски кухни“ за българите и бежанците от Турция и Гърция, а след земетресението през 1928 прави всичко възможно за реконструкцията и изграждането на нови църкви. Даде първоначалния тласък за развитието на католическия печат и изданията на комитета на „Добрия печат“ - вестник „Истина“, официален орган на Католическата църква в България излизал от 1924 до 1948 и възстановен като „Истина – Veritas“ през 1991, календарът „Св. Св. Кирил и Методий“, излизал от 1918 до 1950 и др. И накрая, ще запомним монс. Ронкали със силното му желание да създаде семинария в България за млади българи, които желаят да се посветят на религиозния живот.

Йоан ХХІІІ е провъзгласен за Блажен на площад Свети Петър от Папа Йоан Павел ІІ на 3 септември 2000. Неговият литургичен празник Църквата отбелязва на 11 октомври, обявен от Папата по време на беатификацията.

25 Декември- Рождество Христово

*“Не бойте се! Ето, благовестя ви голяма радост,
която ще бъде за всички човеци!*

*Защото днес ви се роди в града Давидов
Спасител, Който е Христос Господ. И ето ви белег:
ще намерите Младенец повит, лежащ в ясли” (Лука 2:10)*

Рождество Христово е един от най-големите християнски празници, който отбелязва раждането на Сина Божий Исус Христос във Витлеем, провинция Юдея.

Отбелязва се на 25 декември (по григорианския и новоюлианския календар). Рождество Христово слага начало на ново летоброене, което е въведено благодарение на римския монах Дионисий Малки. Той изчислява, че Исус Христос се родил на 754 г. от основаването на Рим.

В ранното християнство празникът Рождество Христово няма устойчива дата, а източните Църкви празнували това събитие на (Богоявление)- 6 януари още по времето на император Константин Велики, преди 336 г.

В Рим Рождество Христово се празнува през втората четвърт на 4 век, в Антиохия в 375 г. Св. Василий Велики въвежда празника в Константинопол в 379 г., по други сведения около 377 г. по заповед на император Аркадий и внушението на св. Йоан Златоуст, а в 430 г. започват да го празнуват в Александрия, в Палестина около 7 век. Арменската църква и досега празнува Рождество Христово на 6 януари. Предполага се, че първата църковна служба на празника е през V век.

Според Евангелието на Лука, малко преди раждането на Исус, майка му Мария, заедно със съпруга и дърводелецът Йосиф, потомък на Давидовия род, отиват от Назарет във Витлеем, родното място на Йосиф. Римският император Октавиан Август (около 63 г. пр. Хр. – 14 г. сл. Хр.) издал заповед за цялостно преброяване на населението в империята — в границите ѝ тогава се намирала и Палестина. Всеки трябвало да се запише там, откъдето е родът му. Мария и Йосиф не могли да намерят място в странноприемницата и

били принудени да се подслонят в една пещера извън града, където пастирите затваряли овците.

В източната култура “ясли” или изобщо местата за животните не са били непременно мръсно и недостойно място - в много домове животните били отделени от жилищните помещения с тънка преграда. В нощта на Рождеството в небето пламнала необикновена светлина, явил се ангел, който съобщил на намиращите се наблизо пастири, че на света е дошъл Спасителят. Витлеемските пастири били и първите хора, които се поклонили на Исус. Младенецът Исус почитат и трима източни царе, доведени във Витлеем от изгрялата над мястото на събитието звезда. С Рождеството си Христос донася частица от светостта на небесния мир. С неговото идване на земята се отбелязва началото на новата ера.

Според Новия завет, когато на небето пламнала необикновена светлина, се явил ангел, който съобщил на намиращите се наблизо пастири, че на света е дошъл Спасителят: „И рече им ангелът: Не бойте се, защото ето, благовестя ви голяма радост, която ще бъде за всички човеци. Защото днес ви се роди в града Давидов Спасител, Който е Христос. И ето ви белег: ще намерите Младенец повит, лежащ в ясли. И внезапно се яви с ангела многобройно войнство небесно, което хвалеше Бога и казваше: Слава във висините Богу и на земята мир, между човеците, в които е Неговото благоволение!“ (Евангелие от Лука, 2:10–14)

В Новия завет се твърди също, че витлеемските пастири били и първите хора, които се поклонили на Бога-Син. Бог изпратил при Йосиф ангел, който му казал да избяга в Египет и по този начин спасява малкия Исус (Евангелие от Матей, 2:13).

*“Твърдоглави и необрязани по сърце и
уши – извикал Стефан, - вие всякога се
противите на Светия Дух, както бащите
ви, тъй и вие! Те убиха ония, които
предизвестиха идването на Праведника,
Чии то предатели и убийци станахте вие!”*

26 Декември- Свети Стефан

“Господи, не зачитай им тоя грях!”

След Възнесението на Исус и спускането на Светия Дух над апостолите Божие слово бързо се разпространявало, и числото на вярващите растяло всеки ден. Юдейските началници с ожесточение и гняв гледали успехите на новото учение. Елинистите – евреи, от езически страни, се оплаквали, че на техните вдовици се дават малки дажби. Това дошло до знанието на апостолите. Заети с проповядването на слово Божие, те решили да не взимат на себе си, в ущърб на проповедта, грижите за домакинските работи на християнското общество и затова решили да изберат из числото на учениците 7 души, на които и поверили грижите за раздаване на дажбите. Избраните били наречени “дякони” (служители). Апостолите си помолили и ги ръкоположили и те взели дейно и ревностно да изпълняват своите задължения. Пръв измежду седемте дякони бил Стефан, човек изпълнен с вяра и Дух Свети.

В Йерусалим вярващите нараствали, а сред тях и еврейски свещеници се обръщали към Христа. Това силно обезпокоило членовете на синедриона. Те въспили в спор със Стефан, но не могли да противостоят на духовната сила и мъдрост, с която били изпълнени неговите думи – толкова повече, че Стефан правел и чудеса. Тогава те прибегнали до друго средство: възбудили срещу него народа, старците и книжниците, като го обвинили пред синедриона, че уж хулил Бога и Мойсеевия закон. Намерили се лъжесвидетели, които потвърдили техните думи.

Повикали Стефан в синедриона. Вместо да се защищава, той започнал да обвинява своите обвинители, че именно те непрестанно нарушават закона, макар да се хвалят с неговото изпълнение. Тези думи възбудили яростта на слушателите, а Стефан, изпълнен от Светия Дух, веднага прекъснал речта си, погледнал на небето към откритото се пред очите му божествено видение и радостно извикал: “Ето, виждам небесата отворени и Сина човечески да стои отдясно на Бога!” Тогава всички единодушно се нахвърлили върху него и като го измъкнали вън от града в Йосифовата долина, около Кедърския поток, започнали да хвърлят камъни върху него. А той се молил и казал: “Господи Исусе, приеми духа ми!” След това коленичил и извикал с висок глас: “Господи, не зачитай им тоя грях!” – и с тия думи починал.

Нито кротостта на Стефан във време на мъченията, нито последната трогателна молитва за враговете не укротила убийците. Те дишали злоба и гняв. От всички най-вече се ожесточавал един момък на име Савел, жесток гонител на църквата Христова – същият, който по-късно, просветен от Духа Божий, станал най-твърд и ревностен проповедник на истинската вяра и славен апостол Павел.

Преданието говори, че Пресветата Дева, придружена от апостол Йоан Богослов, гледала от височината как убиват Стефан и се молила за него. Тялото на първомъченика било оставено да го изядат зверовете и птиците. Но Гамалиил, един бележит еврейски законоучител, който уважавал светия мъченик, взел честното му тяло и го погребал в своето имение. Вярващите много плакали за Стефан.

През 415 г. мощите на първомъченика Стефан били открити чрез чудно видение, което имал един свещеник. Те били поставени в Сионския храм в Йерусалим.

Паралел 43

Главен Редактор: Венета Ненкова

Зам. Гл. Редактор: Теодор Тодоров

Сътрудници: Мариола Георгиева, Милена Рачева, Йорданка Минева

Майл: scuolabulgara@gmail.com

Сайт: www.paralel43.jimdo.com

Тел. 0039 348 35 30 943

Настоящото издание е продукт на Културната Асоциация с идеална цел “Паралел 43”, създадена в Рим през 2014 год.

В основната дейност на асоциацията е заложено популяризирането на българския език, култура и история.

Ателие на колела

За изкуството, любовта и пътешествията на художника Борис Георгиев

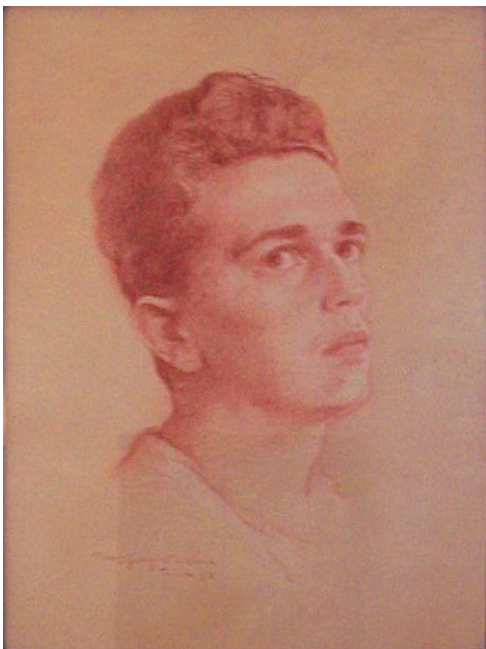
Приятел на Алберт Айнщайн, Ромен Ролан, Махатма Ганди, Петър Дънов, Рабиндранат Тагор, Джавахарлал Неру, Пандит Малавия, кардинал Мери дел Вал, Борис Христов, Владимир Димитров – Майстора, семейство Владигерови и други видни представители на духовната култура, Борис Георгиев е едно от големите имена в българската живопис, въпреки, че България рядко си спомня за него. Наричат Борис Георгиев „портретист-душевидец“, който успява да улови най-благородните оттенъци в сиянието на човешката аура и пресъздаде в картините си под формата на духовно послание за космически мир и хармония”.

Роден във Варна на 1 ноември 1888 г., четиринадесет годишен заминава заедно със семейството си за Петербург, където има щастието да учи живопис при професор Николай Ръорих. На 21 годишна възраст специализира при Анжело Янк и Петер фон Холм в Мюнхенската академия по изящни изкуства.

Огорчен от крайния материализъм и разрушаването на свещените ценности, той търси убежище в живота на скитника по всички континенти, за да опознае” най-добрите творби в областта на изкуството в историята на човешката цивилизация, да изследва обичаите и навиците на народите и да търси приятели между човешките същества и творенията на природата.“

Както разказва неговата осиновена дъщеря Вирджиния Джакомети той пресича цяла Европа от Норвегия до Испания, след което се усамотява за няколко години в Алпийската местност Вал-Сугано. Между 1914 и 1920 г. работи и твори във Флоренция, където умира сестра му Катерина. Нейния образ често ще присъства в творбите на автора като сянка.

Бедността и гладът не са пречка за големия майстор и понякога се е налагало да заработи парче хляб, като дърводелец или монтьор в някой гараж. Случвало се е дори да акордира и пиана. Съвсем ясно е, че Борис Георгиев е бил изключително ерудирена личност, не само заради познанията му в много и най-различни области на живота, но е владел писмено и говоримо 12 езика! При безкрайните пътешествия, тези негови качества са му помагали да изпълнява отлично ролята на посланик на добра воля

сред хората, изваждайки на бял свят тяхната духовна красота в рисуваните от него картини. Така е успявал и да завързва много приятелства. Около 1928 - 1929 г. Борис живее в Берлин, където се среща с гениалния физик Алберт Айнщайн, на когото прави два портрета. В писмо от 11 февруари

1929 г. Алберт Айнщайн изказва своето задоволство от портретите на четирисетгодишният художник и му съдейства за организирането на мащабна самостоятелна изложба в галерия Шулте в Берлин.

Познат като странстваният художник – странник Георгиев вижда в изкуството една мисия, а именно ”да създаде един по-добър свят на братство и отношения между отделните индивиди и нациите.“ В основата на неговите творби е „най-важният образ на човека, носител на мир, любов, хармония и милосърдие между всички живи същества в живота”

Големият хуманист Рабиндранат Тагор, кани Георгиев като преподавател по изкуствата в университета в Шантаникетан недалеч от Калкута. За странстването му до Индия, варненският портретист сглобява саморъчно фургон, който монтира върху шаси на каминетка Форд. И така с направената от него каравана художникът пътешества из цяла Индия в периода между 1931 и 1935 г. и достига чак до върховете на

труднодостъпните Хималаи, Тибет и Цейлон. От това време датират познанствата му с Махатма Ганди, Джавахарлал Неру, Пандид Малави, Амрит Каур Синг. Картините, реализирани при пътешествията му из Индия са събрани в цикъла „В страната на Мировата скръб“.

Следват изложби и пътувания в България, Италия, а в Бразилия остава четири години.

Последната му изложба през 1962 г. е в Рим в Палата Барберини, намиращ се в непосредствена близост до Вия Венето, където две години преди това Фелини снима световно известния си шедевър „Долче вита” и където продължава да кипи бурен интелектуален живот. От всички краища на света художници и артисти се стичат именно там, за да изживеят

незабравими моменти по заведенятия и кафенетата на вечния и неповторим град на културата.

Борис Георгиев умира в Италия, където на надгробния му паметник във Флоренция пише “Boris Georgiev di Varna”, същият надпис, с който е подписвал платната си. Награден с „Орден на италианската корона” за цялостното си творчество.

Венета Ненкова

